

Một làng nào đó bên sông Đà, có một thế gia nghèo.

Đi sống khó khăn, nên công hàng ác bá quá đi làm hành khi bác ta sống không nổi, phải bỏ đi một xa sinh sống. Sống nơi đất khách quê người lâu ngày, lòng riêng vẫn thôi. Lại thêm tuổi đã xế bóng, tính ganh đua, lòng ham muốn cũng mờ mịt. Một hôm chớ nh nh c h h ng, bác quý t đ nh tr v . Bán hết tài sản n l y t n mua vàng, gói vào một túi vải gi u trong túi hành lý khoác vai, bác lên đ ng v quê h ng.

Trong vùng quê người thế gia, giữa một cánh đồng, dân trong vùng xây một ngôi chùa nhỏ để các nông phu bu i tr a ghé vào l Ph t và ngh ng i. Một cây b đ lâu năm che bóng r p xu ng m t sân nh lát g ch, m t cái giếng kh i, n c mát và trong v t, cũng là nơi cho khách b hành ghé chân ngh ng i, gi i khát, ho c đôi khi ng qua đêm trong chùa. Chùa không có ng i coi. Ph t t trong chùa đ u là nông dân. Lúc r nh vi c thì t ý t i làm công qu quét t c, đ n d p, chăm sóc cho đám cây c sân chùa lúc nào cũng h h ng khói quanh năm.

Sau nhi u ngày l n l i đ ng xa, ng i thế gia v g n đ n làng cũ. Tr i đã x tr a, n ng g t. Đi ngang qua chùa, bác ghé vào ngh chân đ i g c b đ . Ra giếng n c gi i khát, r a ráy s ch s xong, bác vào chùa l Ph t. Trong chùa v ng l ng. Bác th p h ng qu tr c bàn th Ph t. Ng c nhìn lên, nét m t đ c Th Tôn v n tr m m c nh x a nay, h n m i năm qua không có gì thay đ i. C nh v t nh đ ng ngoài th i gian. L xong, ng i thế gia r i chùa. Th y bóng chi u đã ng , đ ng v còn khá xa, bác li n r o b c, b quên túi hành lý trong chùa.

Bu i chi u hôm đó, một nông dân nghèo kh tr v làng sau một ngày làm vi c ngoài đ ng. Ngang qua chùa, ngày nào cũng v y, bác ghé vào l Ph t tr c khi tr v nhà. L xong, bác

trông th y m t túi v i to đ g n bàn th . Bác ta nghĩ th m: “Không bi t túi v i c a ai đi l đã b quên. Nh có ng i tham tâm l y m t thì t i nghĩ p cho ng i m t c a. Âu là c mang v nhà r i b ng thông báo đ tr l i cho ng i ta.”

V đ n nhà, bác nông dân g i v con ra, tr vào túi v i, nói:

- Đây là v t ng i ta b quên trong chùa. Nay mình c t m ki m kê rõ ràng, đ y đ , mai m t có ng i đ n nh n đúng thì tr l i cho ng i ta.

Gi ra xem, th y có gói vàng to, ng i nông dân nghiêm gi ng đ n v con:

- Vàng c a ng i ta là m t v t r t nguy hi m. Nó làm n y lòng tham. M i đi u b t chính, b t l ng, m i s đau kh cũng t đó phát sinh. M con mà y ch có đúng tay vào mà kh n!

Bác c t c n th n vào r ng, khóa l i.

Ng i th ng gia r o b c v g n đ n làng, nhìn xa xa ráng chi u êm , nh ng làn khói b p v ng v n trên r ng tre quen thu c. C nh x a v n còn trong trí bác so v i nay nh không có gì thay đ i sau h n m i năm xa cách.

V a đ n c ng làng, ng i th ng gia m i s c nh đã b quên túi hành lý chùa. Lo s , h t ho ng, bác v i quay l i con đ ng cũ, v a ch y v a kêu:

- Kh thân tôi! Th là tôi m t h t c s n nghĩ p dành đ m t h n m i năm nay! Bao nhiêu công lao trôi s ng trôi bi n c r i! Kh thân tôi ch a!

Ng i đi đ ng ai th y cũng ng c nhiên.

T i chùa thì c nh v n v ng tanh, bên trong ch có m t c già đang l Ph t. Ng i th ng gia v i túm l y c già, h t ho ng h i:

- Túi đ c a tôi đâu? Vàng c a tôi đâu?

C già ng c nhiên:

- Túi đ a nào c a bác? Vàng nào c a bác?
- Thì cái túi hành lý tôi đ quên h i x tr a trong chùa này!

C già v n bình th n:

- Qu th t lão không th y túi đ c a bác. Lão đã s ng thanh đ m c đ i, n nào trong ch c lát v t b l ng tâm mà tham c a ng i. Bác c bình tĩnh. C a m t, có duyên còn có ngày l y l i, vô duyên thì c a c m trong tay cũng m t. Túi đ c a bác đã th t l c, bác l i m t luôn c cái tâm công chính, đ v y cho ng i là c làm sao?

G n đây có m t xóm làng, bu i chi u nông dân th ng l Ph t tr c khi v nhà. Bác th t i đó h i xem. Thói th ng, th y vàng là t i m t l i. Nh ng cũng còn tùy. Cũng còn có nhi u ng i t t.

Ng i th ng gia nghe ra, nh n th y mình vô lý, bèn xin l i c già r i theo l i ch d n, ti p t c đi tìm. T i làng, ông ta h i nhi u ng i mà không ai bi t. Nghĩ r ng s n nghi p dành đ m trong m i năm c a mình nay phút ch c nh chi c lá vàng r i theo gió đ a, bi t đâu là b b n mà tìm! Đành phó m c cho b c chân tình c may r i. Khi t i cu i làng, gi a v n cây c i um tùm có m t căn nhà lá nh t i tàn. Tr c c a treo m t t m b ng đen, v i hàng ch tr ng vi t to: “Tôi có nh t đ c m t túi v i b quên trong chùa. Ai là ch xin t i nh n l i.”

Ng i th ng gia m ng quýnh đ p c a, g p anh nông dân ra m h i:

- Bác là ch túi đ b quên trong chùa?
- Vâng, chính tôi. Tôi đã đ quên trong chùa h i x tr a nay. Xin cho tôi nh n l i.
- N u đó là c a bác thì bác ph i nói xem túi đ c a bác nh th nào? Trong đ ng nh ng gì?

Ng i th ng gia tr l i:

- Đó là túi v i, trong đ ng m t ít l ng khô đi đ ng.

Ng i nông phu nói:

- Th thì không ph i túi đ c a bác.
- Thú th t v i bác, cũng còn m t s vàng trong m t gói v i khác màu đ .

Ng i nông phu nghe t đúng các đ v t và s l ng vàng đ ng trong túi v i, b t ch c ng i t i h i là ch nhân bèn m r ng ra, nói v i ng i th ng gia:

- Qu t t đó là túi đ c a bác. Xin m i vào nh n.

Ng i th ng gia nh n đ s vàng, lòng vui khôn t . Bác th y c nh nhà ng i nông dân nghèo nàn mà i không có lòng tham, đ t lòng b t n, bác chia đôi s vàng gói vào m t mi ng v i đ a cho ng i nông dân. Bác nói:

- Vàng c a tôi t ng đã m t, may sao i g p t m lòng quý c a bác. Tôi xin b i u bác m t n a đ t lòng thành th t b t n.

Ng i nông dân ng c nhiên:

- Tr i món v t không ph i c a mình ch là m t vi c bình th ng, có n gì mà đ c đ n?

- Bác đã làm m t đ i u thi n. Đ c đ n n là đúng l .

- Làm vi c thi n là nghĩa v t nhiên. Đ o lý x a nay v n d y nh v y. Đó không ph i là cái c đ đòi hay nh n ti n th ng. Cũng nh lòng yêu dân t c, yêu t qu c không ph i là cái c đ đ c tr công. Vàng c a bác do công s c làm ra thì bác h ng. Tôi có góp công lao gì vào đó mà chia ph n? Thôi, xin bác hãy đ tôi đ c s ng yên vui trong cái nghèo c a tôi h n là s ng giàu có nh vào c a c i ng i khác. Nh th cũng là m t cách ăn c p.

Ng i th ng gia không còn lý l gì đ nói thêm bèn khoác hành lý lên vai, b t th n v t gói v i đ ng n a s vàng lên bàn r i b ch y. Ý đ nh c a ông ta là b t bu c bác nông dân ph i nh n s đ n n, nh ng bác nông dân v i nh t gói vàng r i đ i theo, mi ng hô hoán:

- B ng i ta, th ng ăn c p! B t l y th ng ăn c p.

Dân trong làng nghe ti ng hô hoán li n đ i theo b t đ c ng i th ng gia đ n tr i tr c m t bác nông dân, h i:

- H n đã ăn c p v t gì c a bác?

- H n đ nh ăn c p cái tâm công chính và chân th t mà tôi có đ c t ngày tôi h c Ph t!

Nh ng ng i làm vi c công mà đòi tr n, làm vi c thi n ch do t l i, làm vi c n c c t vì quy n hành đ a v ... th y đ u là nh ng th ng ăn c p...

Xuân Ng

(N i san T p Vi n Đaminh s 01)

Thống Ấn Cập

Tác Giả: Xuân Ng&#c

Thứ Bảy, 16 Tháng 7 Năm 2011 05:35

Đa Minh Vi&#t Nam